

November 2014 | CBBSS |

CBBSS INFOLETTER ON OIL AND GAS E&P

Съдържание

СТАТИЯ НА БРОЯ:

Илиян Василев: Само Украйна ли заобикаля Южен поток? Защо намалява налягането по тръбата? стр.2

Rigzone: Ineos планира милиард инвестиция в английския шистов газ стр.4

US Chamber of commerce: Рискът в сферата на енергийната сигурност се подобрява благодарение на шистовия петрол и природен газ стр.5

Законопроект: Германия да остави откритата вратата към фракинга стр.8

Natural gas Europe: Genel отправя поглед към Турция и Европа за износ на газ стр.9

Itar Tass: Газпром счита местния добив на шистов газ за неразумен стр.11

Само Украйна ли заобикаля Южен поток? Защо намалява налягането по тръбата?

Илиян Василев

Темата Южен поток е толкова обсъждана, но твърде малко анализирана в дълбочина и цялостния контекст на последствията, които може да има. Обичайното клише е, че това е руски проект, който цели на заобиколи „нестабилната“, „опърничава“ и напоследък „фашистка“ Украйна, за да даде топлина и сигурност на европейските домове. Този мотив се възпроизвеждаше безспирно и от българските поддръжници на проекта, които освен материалните си интереси, не пропусаха да известят населението за сполетялото ги морално озарение, че „на първо място поставят българския интерес, а не този на украинците“.

Много пъти съм се опитвал с променлив успех да убедя своите събеседници, че подобни проекти, за да бъдат оптимални като решение, задължително трябва да бъдат съпроводжани от анализ за въздействие – както икономически, социални, екологични, в това число

геополитически или външнополитически. Не бе направено и този път, а това щеше да спести част от текущите и типични за нас крамоли и позволи да се определи вектора на възможното и успешното в поведението ни спрямо Европейската комисия, Украйна, Русия и другите участници в проекта.

Какво пропуснахме да забележим зад нарастващо негативната реакция на Европейската комисия спрямо проекта? Южен поток е въплащение на кремълската стратегия за разделяне и торпилиране на Европейския съюз чрез манипулиране на индивидуалните членове едни срещу други. Тези дни станахме свидетели на едно изключително остро изказване на шефа на словашката транзитна компания Eustream Томаш Маречек, който рязко разкритикува проекта Южен поток, като нарече изграждането му „враждебен акт“.

Нашите домашни стратегии пропуснаха да забележат, че като заобиколя Украйна, Южен поток ще заобиколи и Словакия и следващите обслужващи сегашния транзит страни от ЕС, като доведе до срив в техните доходи и сигурност. Ръководителите на тези страни съвсем няма да са радостни от загубата на близо милиард долара от

транзититни такси. Просто казано Москва се опита и успя да ни настрои един срещу друг – ние да спечелим, Украйна и Словакия да загубят. Келепирът на първо място, солидарността след това.

Някой си мисли, че в стъкления дом наречен Европа може да скрие тази зле прикритата корупционна мотивация зад последното форсиране на подготовката на Южен поток. Това стана особено очевидно след навлизането на тръбополагащия кораб Сайпем в Черно море и убеденото говорене в Москва, че започват полагането на тръбите до края на годината. Последният акорд в корупционната мотивация е свръхсделката с имота на ПИБ за над 100 милиона евро – по над 660 евро на кв.м. за горски масив!?. Сделката не е осъществена чрез Южен поток България, а чрез Южен поток Транспорт, за да докаже и най-вече покаже неотменимостта и непреходността на поетите ангажименти при различни правителства, в това число оправдае законодателния ентузиазъм на депутатите Таско Ерменов и Явор Куюмджиев да изведат газопровода в териториални води и на сушата извън юрисдикцията на Европейския съюз. Да се чуди човек ПИБ толкова ли няма проблеми да се набива

медийно или информационно с подобна посредническа роля, зад която прозира Кой?. Вероятно разчита, че новият и корпулентен клиент, след като потопи предишната „обслужваща“ Южен поток банка, ще бъде милостив към „новата обслужваща“ банка. Също е сигнал, че Южен поток транспорт е получила уверение, че може да строи и е изчистила с българските власти откритите въпроси по целия морския участък - плюс частта в териториални води и до входа в наземната част на Южен поток и националната газопреносна система в разпределителната точка Провадия. Назрява нов мегаскандал - както предупредих идва деня на истината - парите са взети, сега местните момчета ще трябва да осигурят "зелената" светлина за проекта през България или поне до Провадия без значение какво казва Еврокомисията, съюзниците и здравия разум.

Но този път ще трябва да обясняват защо работим срещу интересите не само на Украйна, но и на други страни членки на Европейския съюз като Словакия.

Междувременно останаха „между редовете“ съобщенията за устойчиво намалено

налягане в тръбите на Газпром по всички тръби минаващи през Украйна и Беларус.

Намалява добивът в газонаходища в Западен Сибир – находището Надим-Пур-Таз, като за месец октомври съкращението е с безпрецедентните за началото на активния сезон 9,7 процента. Доставките, измерени на словашко-украинската граница, са съкратени драстично от близо 160 милиона кубически метра дневно до 48 милиона. Въпреки значителните неустойки Газпром продължава да не спазва договорения график и съзнателно подкопава способността на европейските страни да се запасят с природен газ преди сезона. Налагането намалява и доставките за почти всички страни в Централна и Източна Европа, в това число и България.

Едно от дадените обяснения е с „технически причини“ при добива, тъй като по Северен поток постъпващите количества са без промяна – защото основно се захранва от находището Бованенково в Ямалския полуостров.

„Техническото“ обяснение е възможно достоверно в частта, в която значителна част от преминалите пика си находища на Газпром имат нужда от интензификация, а

технологиите и сервизните компании зад тях напускат Русия. Другото обяснение е желанието на Кремъл да изолира „новите членове“ на ЕС от Централна и Източна Европа от съвместни акции в помощ на Украйна /реверсивни доставки на природен газ/.

При всички случаи проблем има и за него никой не говори. Всички искат и получават по-ниски цени на природния газ от Газпром. Само у нас искат повишение на цените за вътрешния потребител, защото с трепет очакват Южен поток и корупционните кешови потоци.

Свобода и цени. Най-кратката характеристика за състоянието на българската енергетика.

Ineos планира милиард инвестиция в английския шистов газ

Rigzone

Швейцарската група Ineos планира да инвестира един милиард в проучване на шистов газ във Великобритания като опит за поддразаване на американския шистов бум.

Потенциалната инвестиция, която е свързана с това, че компанията печели лицензи за

проучване и добив, може да направи Ineos един от най-големите британски играчи в процъфтяваща индустрия, изправена пред ожесточената съпротива на екоактивистите.

„Искам Ineos да бъде най-големия играч в шистовата индустрия. Вярвам, че шистовият газ ще революционизира английския добив и съм убеден, че Ineos притежава ресурсите да осъществи това," заяви председателят на компанията Jim Ratcliffe.

По-голяма част от лицензите, за които компанията кандидатства, са в Шотландия и Северна Англия.

„Ще има нужда да направим съществена инвестиция, ако компанията се съсредоточи върху проучване и добив“, се добавя в изявлението.

Ineos вече притежава два лиценза в Шотландия, покриващи повече от 120 000 акра.

Великобритания е в ранна фаза на извличане на шистови ресурси, за да намали зависимостта си от енергийни доставки, но проучването за търговски изгодни залежи беше спряно поради местната опозиция на фракинга.

Според критиците процесът на извличане на газ може да замърси водите и да доведе до малки земетресения. Защитниците казват, че разполагат с изключително силен опит в сферата на безопасността и посочват страни като САЩ, където фракингът намалява енергийните цени.

Британският геоложки институт оцени британските шистови ресурси между 49.4 и 134.6 трилиона кубични фута, но не е ясно колко от тях са извлекаеми /възстановими/.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Рискът в сферата на енергийната сигурност се подобрява благодарение на шистовия петрол и природен газ

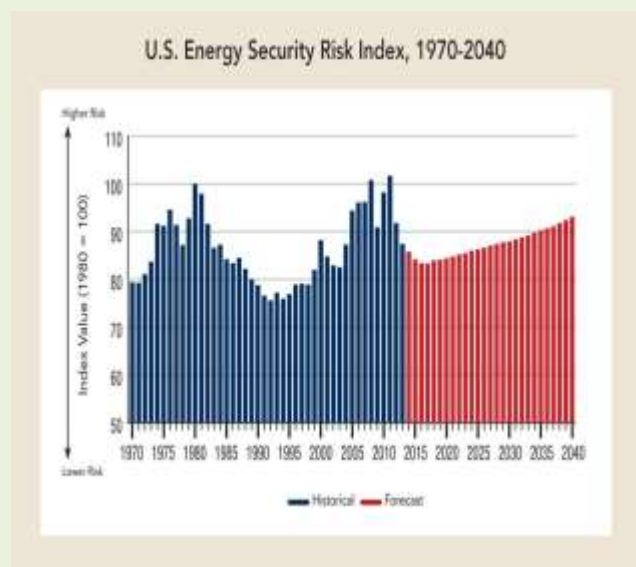
US Chamber of commerce

Шистовият бум продължава да подобрява показателите за риска енергийна сигурност, но федералните политики, които атакуват възгледите ще доведат до влошаването им, според разкрития в публикуван нов доклад.

Американският институт за енергетика на 21 век годишно издава [индекс на](#)

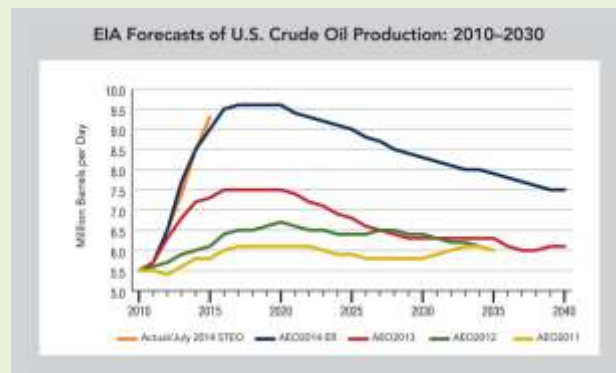
[американски енергиен риск](#), сбор от 37 различни енергийни показател, сред които са цените на енергията, нестабилността на цените, нетния внос на енергия, енергийните разходи и енергийна ефективност. Индексът за американски енергиен риск спадна до 87.4 през 2013 г. - най-ниското ниво от 2004 г. насам и 5% под 2012.

През 2013 САЩ преживя най-голямото годишно процентно увеличение на петролния добив от 1940г насам, и рекордно ниво на добив на природен газ.

„Като се вземе пред вид продължаващата геополитическа несигурност, увеличаването на американския добив на петрол и газ не би могло да се случи в по-добро време, което е помогнало да се изолира нашата нация от

нестабилност“, заяви Karen Harbert, председател и изпълнителен директор на института.

Не всички новини обаче са позитивни. Добивът на петрол и газ се очаква да продължи своя спад според доклада:

„Да вземем пред вид, че цялата допълнителна продукция идва и ще продължи да идва от федералните оншорни земи. Всъщност администрацията по енергийна информация прогнозира по-малко петролен добив от федералните офшорни райони и Аляска в сравнение с прогнозата от 2008. Същите трендове важат за природния газ. Това означава, че докато останалата част от страната изживява петролен и газов бум, от федералните земи ще продължава спада на добива на петрол и газ, поради федералната политика, която изключва

четири пети от тях от проучване и добив. При тези ограничения богатите на ресурси публични земи няма да допринесат за американската енергийна сигурност както би трябвало.

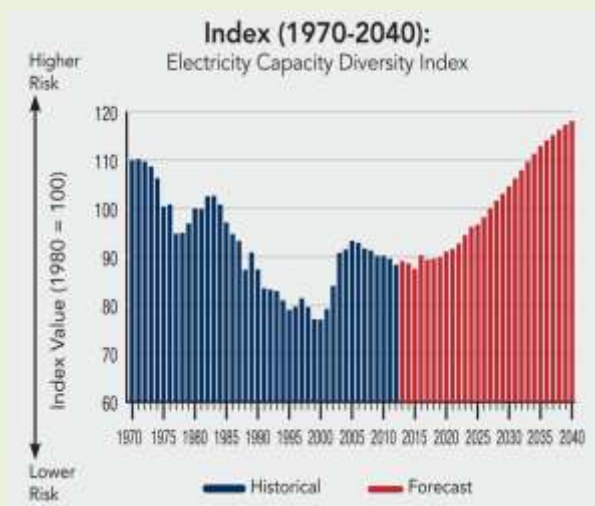
Както можете да видите в първата графика, докладът предупреждава, че докато индикаторът риск за енергийната сигурност намалява, то се очаква да се изкачи нагоре в следващите няколко години, тъй като последиците от ефектът от атаките на Агенцията за защита на околната среда върху въглищните електроцентрали е осезаем:

„Безпрецедентни нива на регулация, покриващи електроцентралите, работещи на въглища, и променящата се пазарна динамика се очаква да увеличат рисковете в сектора чрез съкачаване на диверсификацията на генерацията на енергия.“

Федералните екологични регулации по отношение на въглищните централи и в по-малка степен по-голямата конкуренция между природния газ и въглищата в енергийния сектор са изначално отговорни за загубата на диверсификация в генерацията на енергия.“

Например регулацията в сферата на живака от Агенцията за защита на околната среда се очаква да затвори 50 гигабайта генерационни мощности на енергия от въглища, редуцирайки енергийната диверсификация и правейки енергийната мрежа по-малко еластична. Организации, свързани с надежността на енергопреносната система предупреждават, че предложените от Агенцията за защита на околната среда мерки за парниковите газове ще увеличат риска от прекъсване на електрозахранването.

Графиката по-долу показва как намаленото диверсификация при енергогенерацията влияе върху риска за енергийната сигурност. Steve Eule, заместник председател на енергийния институт, каза в изявление: „Индексът разкрива, че рисковете свързани с диверсификацията на енергогенерацията ще нарастнат до най-високо ниво към 2040, главно поради планирани федерални регулации по отношение на въглищните централи.“

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Законопроект: Германия да остави открехната вратата към фракинга

Rigzone

Германия планира да отмени пълната забрана върху оспорваната технология фракинг, поддавайки се на натиска на индустрията според последния законопроект от екоминистерството.

Фракингът трансформира американския енергиен пазар, поощрявайки местните доставки. Процесът е забранен във Франция по екологични причини. Във Великобритания

той е разрешен, но при стриктни екологични предпазни мерки.

Немската индустрия е загрижена, че конкурентоспособността е засегната от увеличаващи се енергийни разходи на местно ниво в сравнение с по-ниските цени в САЩ поради бума на фракинга.

Влошаване на връзките с Русия поради украинската криза също води до необходимост в Европа, особено в Германия, да се премахне зависимостта от руски газ и да се поддържа фракинг дебата.

Германия изготвя нови фракинг правила, и стриктни екологични одити и забрана за сондажи в райони, където водите са защитени поради евентуални екологични замърсявания.

Екологичният министър Barbara Hendricks каза, че новият закон ще постави високо летвата по отношение на фракинга. „С него ще се установят най-строгите правила за фракинг досега“ обяви тя.

Според законопроекта в изключителни случаи фракинга може да бъде позволен след успешни тестови сондажи и одобрение на специален комитет.

Това бележи промяна от насоките заложи през лятото, според които фракинга трябва да бъде изцяло забранен до 2021г с изключение на тестови сондажи за научни цели.

Около 10% от немския газ идва от местни източници и фракингът е използван в страната за дълбоко разположен или плътен газ, но де факто има мораториум в последните години поради екологични съображения.

В коалиционното си споразумение немските управляващи партии предвиждат фиксирането на юридическа рамка за фракинга, заявявайки че той има значителен потенциал.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Genel отправя поглед към Турция и Европа за износ на газ

Natural gas Europe

След инцидента с платформата Deepwater Horizon от 2010, Tony Hayward, изпълнителен директор на британската Petroleum Plc е натоварен с трудна задача. Той се опита да се изправи срещу проблемите на околната среда докато петролният гигант беше под

обсадата на медии и власти. В инцидента загинаха 11 работници и е най-тежкият офшорен петролен разлив, както и най-голямото досега освобождаване на петрол в океана в размер на над 5 милиона барела. На компанията BP й отне месеци за заглуши сондажа. През ноември 2010 г. той Hayward се оттегли от една от позициите с най-висок ранг в енергийния сектор в световен мащаб.

През 2011г той основа компания, наречена Vallares с банкерите Nathaniel Rothschild и Julian Metherell, които инвестират в петролни и газови предприятия. През същата година Vallares се сля с Genel Energy, турска компания с особени интереси в кюрдистанския район на Ирак. Mehmet Sepil, турски бизнесмен с интереси в индустрията, основава Genel през 2002.

По време на срещата на Атлантическия съвет на тема икономика и енергетика в Истанбул Hayward дискутира бъдещите си инвестиционни планове в сектора петрол и газ с Natural Gas Europe.

Багдад и Ербил се споразумяха за споделяне на петролните приходи миналата седмица. Какви са бъдещите ви планове за инвестиции след това забележително споразумение?

Мисля, че нашите инвестиционни планове няма да се променят. Те са свързани с кюрдистанския регион от 10 години насам, а основният фокус пада върху района през последните 4 години. Ние сме окуражени от споразумението и го считаме за много важна първа стъпка, представляваща компромис и за двете страни. Надяваме се да бъде в основата на дългосрочно широко споразумение.

Съществуват проблеми, свързани със сигурността на кюрдската граница. Какво е Вашето виждане за Ирак от гледна точка на сигурността?

Ние сме в кюрдистанския район на Ирак, и продължаваме да имаме голямо доверие в кюрдистанското регионално правителство да запази нашите операции безопасни. Продължаваме да работим през лятото, увеличавайки добива дори при появата на Ислямска държава [ISIS](#). Това се случва чрез значителна международна помощ, която региона получава, за да се противопостави на заплахата от страна на Ислямска държава.

Защо геополитическото напрежение не променя курса на петролните цени към повишаване?

Петролният пазар е движан в последна сметка от фундаментални фактори. Основната причина е, че предлагането на петролния пазар е по-голямо от търсенето. Това е последица от две неща. Последица от по-малко от очакваното търсене и от незначителния икономически ръст в Европа и забавяне на икономиката в Китай. Също така е последица от повече предлагане на пазара. Най-голямата последица е ръстът в САЩ, който всеки може да предвиди, но никой не очакваше Либия да се върне на пазара с 900,000 хиляди барела на ден. И тези две неща водят до дисбаланс. За да се върне пазарния баланс, днес трябва да оттеглим някои от доставките. Вероятно е баланса на петролния пазар да се възвърне до втората половина на следващата година.

Очаквате ли някакви решения на срещата на ОПЕК?

Отдавна съм се отазала да предвиждам какво ще излезе като резултат от срещите на ОПЕК. Много по-добре е да отправим питане към тях и да ги оставим да вземат техните решения.

Какво мислите за природния газ в Ирак? Какви са вашите планове за инвестиции в сектора и за експорт на газ към Турция?

Като растяща икономика Турция харчи \$50-60 милиарда годишно за внос на енергийни суровини. Руската федерация, Азербайджан и Иран са най-големите износители към Турция и страната иска да диверсифицира енергийните ресурси и да намали зависимостта си от енергийни доставки чрез инвестиции в възобновяеми източници, слънчева и ядрена енергия и местни ресурси като лигнитните въглища.

Подписахме споразумение с регионалното правителство на Кюрдистан, което считаме за много важно и което ще позволи разработването на две големи газови находища, които Genel откри в региона – басейните Miran и Van Nawî. Те притежават 12-20 трилиона кубични фута природен газ за разработване. Това е доста голямо количество, равняващо се на 50% от ресурсите на Shah Deniz в Каспийско море. Очакваме, че първият сондаж ще бъде в Кюрдистанския регион, като добивът задоволи растежа на местната икономика в района на иракски Кюрдистан. Общо казано това ще бъде от полза на Ирак.

Втората фаза ще бъде да започне експорт на природен газ към турския пазар през 2017-2018, доставките могат да започнат от зимата

на 2017. Ние ще транспортираме 10 милиарда кубични метра годишно от 2017, като експортният обем може да нарастне до 20 милиарда кубични метра до 2025г. , което ще представлява 30% от турските нужди. Турските компании могат да се възползват от разширяващата се индустрия на Кюрдското регионално правителство в Ирак. В бъдеще може да видим кюрдистански природен газ, протичащ към Европа, кой знае.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Газпром счита местния добив на шистов газ за неразумен

Itar Tass

Ръководителите на компанията се съгласиха, че добив на шистов газ в Русия към момента не е вероятен. „Основната причина са значителните запаси природен газ, чиито добивни разходи са много по-ниски от тези за добива на газ от шистови образувания, както и негативните последици за околната среда.“, се казва в изявление.

Ръководителите на Газпром вземат под внимание тенденциите за намаляване на добива на шистов газ в САЩ и липсата на

прогрес в това отношение в други страни извън Северна Америка.

Някои експерти вярват, че опитът на Полша по отношение на шистовия газ е неуспешен. Повечето от надеждите за разработване на шистов газ в Европа се свързват именно с тази страна. През 2014 няколко международни компании официално обявиха намеренията си да се откажат от шистовите си проекти в тази страна.

Към момента действащи мораториуми върху хидравличния фракнинг има във Франция, България, Германия, Холандия и Испания, както и в някои щати на Австралия.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Уточнение

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска позиция за необходимостта от пълноценна и балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ. Проявилите интерес да подпомогнат проучванията и информационната дейност на Центъра за изследвания на Балканския и черноморския регион могат да се обръщат за повече информация и конкретни проекти към координатора на програмата на следния адрес cbbsinfocenter@gmail.com

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този инфолеър, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение без текст на cbbsinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимиров

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com